

Suntrade Group: Batterierna – den bortglömda nyckeln i Sveriges energisystem

Med anledning av valet och den pågående regeringsbildningen publicerar Suntrade Groups CIO Gustav Berglund en kommentar om en av energipolitikens mest förbisedda frågor: flexibiliteten i elsystemet. Texten publiceras i sin helhet och får fritt återges av media med angivande av källa och författare.

Sverige behöver inte bara mer el- vi behöver kunna använda den när den behövs

Sveriges energidebatt har länge handlat om hur vi ska producera mer el. Men när produktionen från sol och vind ökar blir en annan fråga allt viktigare: hur vi lagrar, balanserar och använder elen vid rätt tidpunkt. Utan tillräcklig flexibilitet riskerar både nya energiinvesteringar och Sveriges konkurrenskraft att bromsas.

Efter söndagens val står Sverige inför en ny politisk period där energifrågan kommer att vara central. Debatten har i stor utsträckning handlat om hur vi ska producera mer el – kärnkraft, vindkraft, vattenkraft och solkraft.

Det är en viktig diskussion. Sverige kommer att behöva mer fossilfri el.

Men den lämnar en avgörande fråga obesvarad:

Vad händer när elen produceras vid fel tidpunkt, på fel plats eller i större mängd än vad systemet för stunden kan ta emot?

Det är här energilagringen kommer in.

Europa har redan börjat uppleva en ny typ av energiproblem. Under perioder med hög produktion från sol och vind kan elpriserna pressas kraftigt samtidigt som efterfrågan är låg och nätkapaciteten begränsar möjligheten att flytta elen dit den behövs. När efterfrågan sedan ökar kan situationen vara den motsatta.

Problemet är alltså inte alltid brist på el.

Problemet är brist på flexibilitet.

Storskaliga batterier är byggda för just den situationen. De kan lagra el när tillgången är hög och leverera den när systemet behöver den. De kan bidra med stödtjänster, avlasta nätet och göra det möjligt att utnyttja en större del av den fossilfria elproduktion som redan finns.

Batterier ersätter därför inte kärnkraft, vattenkraft, vind eller sol.

De gör energisystemet mer flexibelt och effektivt.

Det är en avgörande skillnad.

Sverige har goda förutsättningar

Sverige har mycket av det som krävs för att bli en ledande marknad för energilagring: stora mängder fossilfri elproduktion, ett välutvecklat elsystem, en stark industri och stark teknisk

kompetens.

Samtidigt står vi inför en omfattande elektrifiering. Fossilfritt stål, datacenter, AI-infrastruktur och ny industri kommer att kräva stora mängder el – och inte bara mer elproduktion. De kommer att kräva **effekt, flexibilitet och tillgång till el när den faktiskt behövs.**

Det gör energilagring till en allt viktigare del av den svenska energiinfrastrukturen.

På Suntrade Group har vi valt att bygga vår verksamhet kring just denna utveckling. Våra egna projekt visar att marknaden redan är på väg från diskussion till genomförande. Vår anläggning i Marmaverken är i drift och levererar stödtjänster till det svenska elsystemet. I Åmål går ett större batteriprojekt mot byggstart tillsammans med en strategisk internationell partner. Parallellt utvecklar vi ytterligare projekt i Sverige och Finland.

Det handlar inte om att ersätta annan energiproduktion.

Det handlar om att få mer värde och större nytta av den el som redan produceras – och om att bygga den flexibilitet som ett elektrifierat samhälle behöver.

Kapitalet söker nästa del av energisystemet

Utvecklingen är inte begränsad till Sverige. Internationella investerare och industriella aktörer riktar allt större intresse mot energilagring och annan flexibel energiinfrastruktur.

Det ser vi också i vårt eget arbete.

Under sommaren etablerade vi en närvaro i Beijing för att presentera nordiska energilagringsprojekt för internationella investerare. Efter 25 år av affärer i Kina är min bild tydlig: intresset för europeisk energiinfrastruktur är stort, och Norden har goda förutsättningar att attrahera en del av detta kapital.

För Sverige är det en möjlighet.

Vi behöver inte bli världens största producent av batterier. Däremot kan vi bli ett av Europas ledande länder på att **utveckla, integrera och driva energilagring.**

Det kräver inte att politiken väljer en vinnande teknik. Det kräver att den skapar förutsättningar för marknaden att bygga den flexibilitet som elsystemet behöver.

Fyra saker bör nästa regering göra

För det första: Ge energilagring en tydlig plats i den svenska energipolitiken.

Lagring bör betraktas som en viktig del av framtidens energiinfrastruktur – inte som ett sidospår.

För det andra: Korta tillstånds- och nätanslutningsprocesserna för lagringsprojekt.

Batterier kan byggas och tas i drift betydligt snabbare än många andra energinvesteringar och kan därför bidra till effektbalansen på kort tid.

För det tredje: Säkerställ teknikneutrala marknader för stödtjänster och se över avgiftsmodeller som missgynnar flexibilitet.

Den teknik som bäst kan lösa systemets behov bör också kunna konkurrera på lika villkor.

För det fjärde: Undvik teknikfixering.

Politikens uppgift är att sätta målen – ett robust, fossilfritt och konkurrenskraftigt elsystem – inte att på förhand bestämma exakt vilka tekniker som ska vinna.

Sverige behöver mer fossilfri el. Men mer produktion löser inte hela problemet.

Elen måste också kunna **flyttas i tid – från timmar då den finns i överflöd till timmar då den behövs som mest.**

Batterierna är inte konkurrenten till kärnkraften, vattenkraften, vinden eller solen.

De är länken mellan produktionen och efterfrågan.

Det är en del av energisystemet som Sverige hittills har ägnat alldeles för lite uppmärksamhet.

Det är dags att ändra på det.

Gustav Berglund

CIO, Suntrade Group AB (publ)

Noterat på Spotlight Stock Market

För mer information kontakta:

Gustav Berglund CIO,

Suntrade Group AB (publ)

gustav@suntrade.se

